

Ungdomsuttalelse – Samiske kirkedager 2025

Vi, samisk ungdom på Samiske kirkedager 2025, representerer tre av de fire delene av Sápmi. Vi ber for søsknene våre på russisk side og skulle ønske de kunne vært her sammen med oss.

Til alle kirkene i nord, sør, øst og vest: Alle samer er ett folk, og selv om vi har ulike språk, er vi like mye verdt som alle andre mennesker, slik Gud har skapt oss.

Vi ville satt stor pris på å kunne være oss selv i alle kirker, uansett hvor de er. Det betyr å bli møtt med respekt ved å ha tilgang til salmer og Bibelen på våre språk, å få bruke joik mer i kirken, og å ha mennesker i kirken som kan lese alt på samisk, på samme måte som på norsk. Vi tror dette vil bidra til å bygge et bedre forhold mellom folk og kirken.

Hele Sápmi setter pris på Trefoldighetskirken for å ha åpnet armene sine for oss og støttet oss under Fosen-demonstrasjonene i Oslo, og også gjennom rettsprosessene som har handlet om aktivister som kjemper for menneskerettigheter. Vi håper kirken vil fortsette å støtte oss i framtidige kamper for menneskerettigheter.

Kulturen vår er vevd sammen med landet. Landet er en helt grunnleggende del av kulturen vår, og det kan ikke være noe skille mellom landrettigheter og kulturelle rettigheter. Derfor må Svenska kyrkan gå foran i ansvarlig skogbruk, med respekt for urfolksrettigheter, klimaet og naturmangfoldet. Sannhets- og forsoningsprosessen er fortsatt ny og sårbar, og å bidra til avskoging kan påføre forholdet mellom kirken og samene uopprettelig skade.

Vi vil understreke at ikke alle samer er lutherske. På finsk side av Sápmi har vi skoltesamer som for det meste er ortodokse. I den ortodokse kirken i Finland ser vi et problem med ulikhet, der kvinner ikke får være verken prester eller diakoner. Som metropolitt Ambrosius nylig har sagt, er tiden inne for å ta neste steg ved å ordinere den første kvinnelige diakonen i den ortodokse kirken i Finland. Dette har vært tillatt i andre kirker i lang tid, og det er pinlig at det har tatt så lang tid før vi har kommet dit at vi kan ta denne samtalen. Som Kristi kropp bør vi alle bli sett som likeverdige, og derfor bør likestilling være mer synlig i alle deler av kirken. (1 Kor 12,12–26).

Vi er glade for å se bibeloversettelser til ulike samiske språk, for eksempel lule- og sørsamiske bibel- og salmeoversettelser. Samtidig vil vi understreke at alle samiske språk er like viktige, og at det trengs mer arbeid. Vi ser fortsatt et behov for komplette bibeloversettelser på alle samiske språk. Når det gjelder skoltesamisk, er vi triste over at det tar så lang tid å oversette Bibelen.

Sápmi er grenseløst, derfor trenger vi en grenseløs kirke. Kirkene i Norge, Sverige og Finland påvirker hverandre, og de må samarbeide for en mer samlet kirke i Sápmi. Vi oppfordrer dere alle til å samarbeide.

I prosessen med sannhet og forsoning er det en tynn linje mellom sinne og bitterhet. Forsoning og gjenoppbygging av tillit er ikke alltid det samme som å tilgi og glemme. Vi er fortsatt sinte på kirkens diskriminering av det samiske folket, og på hvordan kirken bidro til koloniseringa av Sápmi. Dette påvirker fortsatt samisk ungdom i dag. Men vi nekter å bli bitre. Vi må finne måter å gå videre på, ikke bare for kirkens skyld, men for vår egen, for det samiske folkets skyld. Vi vil lede med glede, stolthet, styrke og motstandskraft. Å gå videre betyr ikke å glemme fortida.

Vi vil ha:

Mer joik og salmesang på samiske språk
At kirken fortsetter å støtte våre menneskerettigheter
Ansvarlig skogbruk
Likestilling i kirkene våre
Bibeloversettelser på alle samiske språk
Mer samarbeid på tvers av grenser
At kirken anerkjenner og lytter til oss

Som det står i 1. Timoteus: «La ingen forakte deg fordi du er ung.»
(1 Tim 4,12a)

Ikke avvis stemmene våre. Vi tar vår plass!